

Съобщение за пресата

Люксембург, 24 март 2015 г.

Млади и безработни в Европа: предстоящи трудности пред схемата на ЕС „Гаранция за младежта“

В публикувания днес доклад на Европейската сметна палата (ЕСП) се посочват три опасности пред успешното изпълнение на инициативата на ЕС „Гаранция за младежта“, получила финансова подкрепа в размер на 12,7 млрд. евро от ЕС: адекватността на размера на цялостното финансиране, определението на понятието „предложение за работа с добро качество“, както и начинът, по който Комисията следи и докладва резултатите от схемата.

„Младежката безработица е сериозно предизвикателство, пред което днес са изправени повечето държави членки на ЕС. Европейският съюз отвърща на предизвикателството посредством изграждането на важен инструмент наречен „Гаранция за младежта“, чиято цел е да изведе обратно в правилната посока около 7,5 млн. млади европейци, които не участват в каквато и да било форма на заетост, образование или обучение, което ще им позволи да допринесат положително за развитието на обществото“, каза Илиана Иванова, членът на ЕСП, отговорен за изготвянето на доклада. „Въпреки че това е скъпа за изпълнение схема от финансова гледна точка, алтернативата е да се продължи с огромните социално-икономически разходи под формата на обезщетения за безработица и пропуснати ползи от приходи и данъци, които според изчисления на Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound) възлизат на 153 млрд. евро годишно — над 1 % от БВП на ЕС. И все пак бъдещият успех на „Гаранция за младежта“ не може да се счита за даденост, докато не се намери отговор на някои сериозни въпроси. ЕСП установи следните потенциални рискове: адекватността на размера на средствата, отпуснати по схемата за финансиране, начинът на определяне на „предложение за работа с добро качество“, което тя предлага на младите безработни хора, и начинът, по който Комисията следи и докладва резултатите от схемата. Справянето с тези рискове на ранен етап е ключът към ефективността на схемата „Гаранция за младежта“.

Одиторите на ЕС заключиха, че Комисията е предоставила навременна и подходяща подкрепа на държавите членки при въвеждането на схемата „Гаранция за младежта“ в тях. Но те също така отбелязаха, че тя не е извършила оценка на въздействието чрез определяне на очакваните разходи и ползи, въпреки че това е стандартна процедура за всички основни инициативи на Комисията. В резултат на това липсва информация относно потенциалните общи разходи за изпълнение на схемата в целия ЕС и, вследствие на това, относно риска цялостното финансиране да се окаже неадекватно. Заедно с липсата на ясно определение за понятието „предложение за работа с добро качество“, това представлява значителен риск схемата да не бъде изпълнена ефективно и последователно в целия ЕС.

Схемата „Гаранция за младежта“ беше въведена през юни 2013 г. в отговор на влошаващата се ситуация за младите безработни хора, която беше изострена от икономическата и финансовата криза. Повече от една пета от гражданите на ЕС под 24 годишна възраст на трудовия пазар са безработни, докато в някои държави членки процентът на безработните се равнява на половината от всички млади хора на пазара на труда. От 2014 г. до 2020 г. схемата ще бъде частично финансирана до общо 12,7 млрд. евро от бюджета на ЕС посредством Европейския социален фонд и специалната инициатива за младежка заетост. Държавите членки обаче ще трябва да предоставят допълнителни средства, за да платят не само за мерките, насочени към засегнатите от безработицата лица, но също така и за мерките, свързани с основни структурни реформи в области като обучение, търсене на работа и образователни системи, за да подпомогнат прехода от училищната скамейка към работното място, както и пригодността за заетост на младите хора. Размерът на националното финансиране на схемата все още не е уточнен: девет държави членки все още не са предоставили информация на Комисията, докато останалите държави са предоставили информация в различна степен на детайлност.

Последните налични прогнози на Комисията посочват заделени средства (ресурси на ЕС и национални ресурси) в общ размер от 16,7 млрд. евро за финансиране на схемата за периода 2014—2020 г. Според Международната организация на труда обаче, разходите по изпълнението на схемата може да достигнат до 21 млрд. евро годишно.

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата.

Пълният текст на доклада е публикуван на www.eca.europa.eu

Бележки към издателите

През юни 2014 г. приблизително пет млн. млади хора (на възраст под 25 години) са безработни в ЕС-28, от които над 3,3 млн. в държави от еврозоната. Това представлява младежка безработица от 22 % в ЕС. Повече от една пета от младите граждани на ЕС на пазара на труда не могат да намерят работа, в Гърция и Испания те са една втора. Между държавата с най-нисък процент младежка безработица (Германия с 7,8 % през юни 2014 г.) и държавата с най-висока безработица сред младите хора (Испания с 53,4 % през юни 2014 г.) има разлика от почти 50 процентни точки.

През 2013 г. Съветът на министрите на ЕС и Европейският съвет приеха схемата „Гаранция за младежта“. Съгласно тази схема държавите членки следва да гарантират, че в рамките на четири месеца след като напуснат системата на формалното образование или останат без работа, младите хора на възраст под 25 години получават „качествено“ предложение за работа, съобразено с тяхната образователна степен, умения и опит, или могат да придобият образователната степен, уменията и опита, необходими за намиране на работа в бъдеще, чрез продължаване на образованието, професионална практика или стаж. Схемата е финансирана от бюджета на ЕС и от националните бюджети. Това публично финансиране може да бъде допълнено с частни средства (напр. с инвестиции от страна на предприятия в схеми за стажуване или обучителни програми, финансирани от частни фондации).

В специалния доклад (№ 3/2015), озаглавен „Схема на ЕС „Гаранция за младежта“: първите стъпки са направени, но в бъдеще е възможно да възникнат рискове пред изпълнението“ се оценява дали Комисията е предоставила подходяща подкрепа на държавите членки при изграждането на техните схеми „Гаранция за младежта“ и се разглеждат евентуалните рискове, които могат да окажат влияние върху изпълнението на схемата. Одитът беше съсредоточен върху оценката на Комисията на изпълнението на плановете за изпълнение на „Гаранция за младежта“ за извадка от пет държави членки: Франция, Ирландия, Италия, Литва и Португалия.

Комисията е поискала от държавите членки да представят оценка на разходите за предвидените конкретни мерки и съответните източници на финансиране при представянето на плановете си за изпълнение на „Гаранция за младежта“. Въпреки това в своя преглед на петте държави членки одиторите установиха, че в някои отговори липсва актуална информация, тъй като никоя държава членка не е предоставила оценка на очакваните разходи за структурните реформи, необходими за ефективното изпълнение на „Гаранция за младежта“.

Одиторите на ЕС препоръчват:

- Държавите членки да изготвят ясен и изчерпателен преглед на разходите за всички планирани мерки за борба с младежката безработица по схемата „Гаранция за младежта“, за да може Комисията да прецени какви са общите нужди от финансиране;
- Комисията да насърчи използването на набор от изисквания за качество, на които следва да отговарят работните места, позициите за стаж и професионална практика, за да изпълняват условията за получаване на подкрепа от ЕС. Като основа за тези изисквания може да послужат елементите за определяне на предложение за работа с добро качество, описани в насоките на Комисията за оценка на Инициативата за младежка заетост;
- Комисията да въведе система за подробен мониторинг за схемата „Гаранция за младежта“, която да обхване както структурните реформи, така и мерките, насочени към отделни лица. Резултатите от този мониторинг следва да бъдат докладвани на Европейския парламент и на Съвета.

В бъдещи доклади ЕСП възнамерява да обхване допълнителни въпроси, свързани с младежката заетост, включително изпълнението на инициативи на ЕС на равнище държави членки. Специалните доклади на ЕСП се публикуват през цялата година и представят резултатите от отделни одити на конкретни бюджетни области или теми на управлението.

Пресслужба на ЕСП

Damijan Fišer — Press Officer — служител в пресслужбата

12, rue Alcide De Gasperi, — L-1615 Luxembourg

Тел.: (+352) 4398 45410 Моб.: (+352) 621 55 22 24

Ел. адрес: press@eca.europa.eu

[@EUAuditorsECA](https://twitter.com/EUAuditorsECA)

Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA)

eca.europa.eu

Прессслужба на ЕСП

Damijan Fišer — Press Officer — служител в прессслужбата

12, rue Alcide De Gasperi, — L-1615 Luxembourg

Тел.: (+352) 4398 45410 Моб.: (+352) 621 55 22 24

Ел. адрес: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA

Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA)

eca.europa.eu